Joi, 8 iulie 2021

P9_TA(2021)0361

Înființarea unor zone marine protejate în Antarctica și conservarea biodiversității în Oceanul Antarctic

Rezoluția Parlamentului European din 8 iulie 2021 referitoare la înființarea unor zone marine protejate în Antarctica și conservarea biodiversității în Oceanul Antarctic (2021/2757(RSP))

(2022/C 99/24)

Parlamentul European,

— având în vedere Agenda 2030 a Organizației Națiunilor Unite pentru dezvoltare durabilă și obiectivele de dezvoltare durabilă (ODD), în special ODD 13 și 14,

— având în vedere Convenția Organizației Națiunilor Unite privind diversitatea biologică (CBD),

— având în vedere Convenția Națiunilor Unite asupra dreptului mării (UNCLOS), în special Partea XII,

— având în vedere Convenția privind conservarea faunei și florei marine din Antarctica (CCAMLR),

— având în vedere Raportul de evaluare globală privind biodiversitatea și serviciile ecosistemice al Platformei interguvernamentale științifico-politice privind biodiversitatea și serviciile ecosistemice (IPBES) din 31 mai 2019,

— având în vedere Raportul special din 24 septembrie 2019 al Grupului interguvernamental privind schimbările climatice (IPCC) referitor la oceane și criosferă în contextul schimbărilor climatice și Raportul special al IPCC din 8 octombrie 2018 privind încălzirea globală cu 1,5 °C,

— având în vedere raportul intitulat „Mission Starfish 2030: Restore our Ocean and Waters” („Misiunea Steaua de mare 2030: refacerea oceanelor și apelor noastre”), publicat de Comitetul de misiune al Comisiei pentru oceane, mări și ape de coastă și interioare sănătoase, la 22 septembrie 2020,

— având în vedere comunicarea Comisiei din 11 decembrie 2019 intitulată „Pactul verde european” (COM(2019)0640),

— având în vedere comunicarea Comisiei din 20 mai 2020 intitulată „Strategia UE privind biodiversitatea pentru 2030: Readucerea naturii în viețile noastre” (COM(2020)0380),

— având în vedere discursul privind starea Uniunii adresat de Președinta Comisiei Europene, Ursula von der Leyen, în fața Parlamentului European la 16 septembrie 2020,

— având în vedere declarația comună de la cel de-al 21-lea summit UE-China din 9 aprilie 2019,

— având în vedere comunicatul liderilor G7 din 13 iunie 2021 intitulat „Agenda noastră comună de acțiune globală pentru o mai bună reconstrucție”,

— având în vedere declarația de la summitul UE-SUA din 15 iunie 2021 intitulată „Către un parteneriat transatlantic reînnoit”,

— având în vedere Rezoluția sa din 28 noiembrie 2019 referitoare la urgența climatică și de mediu ([1]),

— având în vedere Rezoluția sa din 15 ianuarie 2020 referitoare la Pactul verde european ([2]),

— având în vedere Rezoluția sa din 9 iunie 2021 referitoare la Strategia UE privind biodiversitatea pentru 2030: „Readucerea naturii în viețile noastre” ([3]),

([1]) JO C 232, 16.6.2021, p. 28.
([2]) Texte adoptate, P9_TA(2020)0005.
([3]) Texte adoptate, P9_TA(2021)0277.

— având în vedere Rezoluția sa din 16 ianuarie 2020 referitoare la cea de a 15-a reuniune a Conferinței părților (COP15) la Convenția privind diversitatea biologică ([4]),

— având în vedere Rezoluția sa din 25 martie 2021 referitoare la impactul deșeurilor marine asupra pescuitului ([5]),

— având în vedere Tratatul privind Antarctica semnat la 1 decembrie 1959,

— având în vedere Protocolul de la Madrid privind protecția mediului la Tratatul privind Antarctica, semnat la 4 octombrie 1991 (Protocolul de la Madrid),

— având în vedere articolul 132 alineatul (2) din Regulamentul său de procedură,

A. întrucât starea ecologică bună a oceanului este esențială pentru protejarea biodiversității și asigurarea continuității serviciilor sale ecosistemice, cum ar fi absorbția de CO_2 și producția de oxigen;

B. întrucât Antarctica și Oceanul Antarctic găzduiesc un ecosistem de floră și faună sălbatică extrem de bogat, dar anumite specii se află pe lista roșie a speciilor amenințate a Uniunii Internaționale pentru Conservarea Naturii, cu statut de specie pe cale de dispariție sau vulnerabilă;

C. întrucât oceanul este esențial pentru atenuarea schimbărilor climatice și a absorbit peste 90 % din căldura captată de emisiile noastre de dioxid de carbon; întrucât oceanul este cel mai mare absorbant activ de carbon din lume, care a sechestrat peste 30 % din dioxidul de carbon provenit din aceste emisii ([6]);

D. întrucât, între 1989 și 2018, Antarctica s-a încălzit cu 1,8 °C, de trei ori mai mult decât media la nivel mondial ([7]); întrucât se preconizează că calotele glaciare din Groenlanda și din Antarctica se vor topi într-un ritm din ce în ce mai mare de-a lungul secolului al XXI-lea și ulterior;

E. întrucât krillul antarctic reprezintă o parte esențială a lanțului alimentar pentru mulți prădători marini (pinguini, balene, foci, pești) din Oceanul Antarctic;

F. întrucât în raportul special al IPCC intitulat „Oceanul și criosfera în contextul schimbărilor climatice ([8])" se specifică modul în care mecanismele climatice depind de sănătatea oceanului și a ecosistemelor marine, care în prezent sunt afectate de încălzirea globală, de poluare, exploatarea excesivă a biodiversității marine, acidificare, dezoxigenare și eroziunea costieră;

G. întrucât Organizația Națiunilor Unite a declarat perioada 2021-2030 ca Deceniul științelor oceanice pentru dezvoltare durabilă, pentru a îmbunătăți progresele în știința oceanelor și a consolida cunoștințele colective;

H. întrucât la articolul IX din Tratatul privind Antarctica, care a intrat în vigoare acum 60 de ani, la 23 iunie 1961, se cere prezervarea și conservarea resurselor vii din Antarctica; întrucât aceste eforturi sunt definite de Protocolul de la Madrid; întrucât acest protocol desemnează Antarctica drept „rezervă naturală, dedicată păcii și științei" și stabilește principiile de bază aplicabile activităților din Antarctica;

([4]) Texte adoptate, P9_TA(2020)0015.

([5]) Texte adoptate, P9_TA(2021)0096.

([6]) Bindoff, N. et al., „Observations: Oceanic Climate Change and Sea Level". *Climate Change 2007: The Physical Science Basis. Contribution of Working Group I to the Fourth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change* (Observații: Schimbările climatice și nivelul mării. *Schimbările climatice în 2007: Elemente științifice. Contribuția Grupului de lucru I la cel de-al patrulea raport de evaluare al Grupului interguvernamental privind schimbările climatice*), Cambridge University Press, Cambridge, Regatul Unit și New York, NY, SUA, 2007. https://www.ipcc.ch/site/assets/uploads/2018/02/ar4-wg1-chapter5-1.pdf; Rhein, M. et al., „Observations: Ocean", *Climate Change 2013: The Physical Science Basis. Contribution of Working Group I to the Fifth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change* (Observații: Oceanul. *Schimbările climatice în 2013: Elemente științifice. Contribuția Grupului de lucru I la cel de-al cincilea raport de evaluare al Grupului interguvernamental privind schimbările climatice*), Cambridge University Press, Cambridge, Regatul Unit și New York, NY, SUA, 2013. https://www.ipcc.ch/site/assets/uploads/2018/02/WG1AR5_Chapter03_FINAL.pdf;
Cheng L. et al., 2019, „Record-Setting Ocean Warmth Continued in 2019" (Încălzirea record a oceanelor a continuat în 2019), *Advances in Atmospheric Sciences* (*Progrese în științele atmosferice*), vol. 37, februarie 2020, https://link.springer.com/article/10.1007/s00376-020-9283-7

([7]) Kyle R. Clem, Ryan L. Fogt, John Turner, Benjamin R. Lintner, Gareth J. Marshall, James R. Miller, James A. Renwick, „Record warming at the South Pole during the past three decades" (Record de încălzire la Polul Sud în ultimele trei decenii), *Nature Climate Change*, 2020; DOI: 10.1038/s41558-020-0815-z.

([8]) *IPCC Special Report on the Ocean and Cryosphere in a Changing Climate. Summary for Policymakers.(Raportul special al IPCC privind oceanele și criosfera în contextul schimbărilor climatice. Rezumat pentru factorii de decizie*), 2019. https://www.ipcc.ch/srocc/chapter/summary-for-policymakers/

Joi, 8 iulie 2021

I. întrucât Uniunii Europene și statelor sale membre, Australiei, Norvegiei, Regatului Unit și Uruguayului li s-au alăturat, la 28 aprilie 2021, Statele Unite și Noua Zeelandă în calitate de susținători ai propunerii de înființare a două zone marine protejate în Oceanul Antarctic de Sud, în Estul Antarcticii și în Marea Weddell;

J. întrucât în cadrul Comisiei pentru conservarea faunei și florei marine din Antarctica (CCAMLR) au loc negocieri pentru înființarea acestor două noi zone marine protejate, care ar avea o suprafață combinată de aproximativ 3 milioane km^2; întrucât aprobarea acestor zone marine protejate ar contribui la îndeplinirea angajamentelor UE și a celor globale privind protejarea biodiversității marine;

K. întrucât zonele marine protejate reprezintă un instrument important pentru protejarea ecosistemelor oceanice, deoarece ele pot spori diversitatea și abundența speciilor, mărind totodată reziliența oceanelor la impactul mediului, inclusiv al schimbărilor climatice;

L. întrucât liderii G7 au declarat că sprijină pe deplin angajamentul CCAMLR de a crea un sistem reprezentativ de zone marine protejate în zona Convenției CCAMLR din Oceanul Antarctic, pe baza celor mai solide cunoștințe științifice disponibile;

M. întrucât UE și SUA și-au exprimat angajamentul deplin de a promova un cadru global de succes și ambițios pentru biodiversitate pentru perioada de după 2020 în cadrul Convenției privind diversitatea biologică și și-au declarat sprijinul deplin pentru desemnarea de noi zone marine protejate în Oceanul Antarctic, precum și de a continua cooperarea pentru promovarea economiei albastre sustenabile, a pescuitului sustenabil și a prevenirii pescuitului ilegal, nedeclarat și nereglementat (INN);

N. întrucât Parlamentul și-a exprimat sprijinul ferm pentru acțiuni ambițioase de protejare și refacere a biodiversității marine, în special în Rezoluția sa referitoare la Strategia UE în domeniul biodiversității pentru 2030: Readucerea naturii în viețile noastre și în Rezoluția sa referitoare la cea de a 15-a reuniune a Conferinței părților (COP15) la Convenția privind diversitatea biologică;

O. întrucât Parlamentul a solicitat Comisiei să promoveze un model ambițios de guvernanță internațională privind biodiversitatea marină, dincolo de jurisdicțiile naționale și să recunoască toate mările și oceanele ca fiind un bun comun la nivel mondial; întrucât Parlamentul a mai cerut UE să insiste pentru adoptarea unui tratat global și ambițios privind oceanele, pentru a proteja la nivel mondial biodiversitatea marină în zonele din afara jurisdicției naționale, în cadrul următoarei sesiuni a Conferinței interguvernamentale privind biodiversitatea din afara jurisdicției naționale;

P. întrucât în cadrul Organizației Națiunilor Unite sunt în curs negocieri pentru un acord de punere în aplicare în vederea protejării diversității biologice marine în zonele din afara jurisdicției naționale în temeiul UNCLOS, care prevede instituirea de zone marine protejate în marea liberă,

1. subliniază că Antarctica și Oceanul Antarctic conțin ecosisteme și o biodiversitate cu valoare excepțională și importante din punct de vedere științific și că Marea Weddell este esențială pentru circulația globală a apei din oceane și pentru climatul mondial; subliniază importanța asigurării unei protecții rapide și eficiente a acestor zone;

2. își exprimă sprijinul deplin pentru eforturile depuse de Uniunea Europeană și de statele sale membre, de Australia, Norvegia, Regatul Unit, Uruguay, Statele Unite și Noua Zeelandă în vederea înființării a două noi zone marine protejate în Antarctica de Est și în Marea Weddell din Oceanul Antarctic; invită Comisia și statele membre ca, în pregătirea reuniunii anuale a CCAMLR din 2021, să intensifice eforturile bilaterale și multilaterale pentru a garanta că există sprijin pentru înființarea acestor zone marine protejate în lunile următoare și, în special, să se concentreze asupra membrilor CCAMLR care și-au exprimat opoziția față de propunerile legate de zonele marine protejate;

3. reamintește că, în conformitate cu Strategia în domeniul biodiversității pentru 2030, UE ar trebui să își folosească toată influența diplomatică și capacitatea de informare pentru a contribui la încheierea unui acord privind desemnarea unor zone marine protejate vaste în Oceanul Antarctic;

4. reamintește angajamentul Uniunii în materie de protecție a mediului marin de a proteja din punct de vedere juridic cel puțin 30 % din zona maritimă a UE și de a proteja strict 10 % din mările sale; reamintește că UE ar trebui să se asigure că cadrul global post-2020 include obiective ambițioase la nivel mondial pentru 2030, în acord cu angajamentele UE; își reiterează, de asemenea, poziția potrivit căreia UE ar trebui să acționeze ca lider mondial și, în negocierile pentru cadrul global, să militeze pentru un nivel ridicat de ambiție, care să corespundă nivelului său sau să îl depășească; subliniază că acest cadru global ar trebui să includă obiective globale de refacere și protecție obligatorii din punct de vedere juridic de cel puțin 30 % până în 2030; subliniază că zonele protejate trebuie să fie efectiv protejate;

5. reamintește angajamentul CCAMLR de a crea, până în 2012, un sistem reprezentativ de zone marine în zona Convenției CAMLR, care să protejeze exemple reprezentative de ecosisteme, biodiversitate și habitate marine;

6. subliniază că Protocolul de la Madrid interzice activitățile legate de resursele minerale în Antarctica, cu excepția activităților de cercetare științifică; cere ca această dispoziție esențială să fie menținută în viitoarele acorduri;

7. subliniază că izolarea geografică a Oceanului Antarctic face ca operațiunile de monitorizare din zona Convenției CAMLR să fie complexe și dificile;

8. subliniază că peste 80 % din fundul oceanelor este încă neexplorat ([9]) și că sunt necesare cercetări oceanografice mai solide, în special pentru a se studia impactul poluării și al schimbărilor climatice asupra ecosistemelor;

9. invită Comisia și statele membre ca, împreună cu partenerii mondiali, să consolideze rețeaua de zone marine protejate la nivel mondial prin îmbunătățirea gestionării, planificării spațiale, evaluărilor și aplicării legislației, pentru a crește coerența acțiunilor ecologice și conectivitatea zonelor marine protejate;

10. subliniază că activitățile de pescuit INN reprezintă o amenințare considerabilă la adresa pescuitului sustenabil și a rezilienței ecosistemelor marine;

11. subliniază că turismul din Antarctica trebuie să se desfășoare într-un mod sustenabil; solicită, prin urmare, CCAMLR să se asigure că turismul se desfășoară în mod corespunzător și că nu are un impact negativ asupra ecosistemului;

12. subliniază că înființarea acestor două noi zone marine protejate ar reprezenta o contribuție importantă la dimensiunea globală a Strategiei UE în domeniul biodiversității; invită Comisia și statele membre să utilizeze înființarea acestor zone marine protejate ca bază în negocierile globale din cadrul Convenției privind diversitatea biologică care vor avea loc la Conferința ONU privind biodiversitatea (COP15) de la Kunming, China;

13. remarcă faptul că prin înființarea de zone marine protejate care acoperă peste 3 milioane km^2 în Antarctica de Est și în Marea Weddell s-ar crea una dintre cele mai mari zone de protecție marină din istorie;

14. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei, Vicepreședintelui Comisiei/Înaltului Reprezentant al a Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate și statelor membre ale CCAMLR.

([9]) National Ocean Service, 2021: https://oceanservice.noaa.gov/facts/exploration.html